

PREPORUKA ZA RAD AGENCIJI ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJ U VEZI S EVIDENCIJOM
UPORABE ZEMLJIŠTA U ARKOD SUSTAV

Upis poljoprivrednog zemljišta u ARKOD provodi se u podružnicama Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) u skladu s odredbama Pravilnika o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, broj 54/19, 126/19 i 147/20) (u daljnjem tekstu: Pravilnik). Člankom 8. stavkom 2. Pravilnika propisano je da su dokazi o vlasništvu ili posjedu: izvadak iz zemljišnih knjiga, izvadak iz katastra, ovjereni ugovori o zakupu, dugogodišnjem zakupu, davanju na korištenje izravnom pogodbom, privremenom korištenju, prodaji, koncesiji ili plodouživanju, služnosti šumskog zemljišta ili darovanju, pravomoćna sudska odluka, drugo pravomoćno rješenje nadležnog tijela **i drugo**.

ARKOD je evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Republike Hrvatske koju u digitalnom grafičkom obliku vodi Agencija za plaćanja u skladu s člankom 70. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. Države članice osiguravaju da se sve poljoprivredne površine, uključujući zemljišta koja se više ne koriste u proizvodne svrhe, održavaju u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju. Države članice definiraju, na nacionalnoj i regionalnoj razini, minimalne standarde za korisnike za dobro poljoprivredno i okolišno stanje zemljišta na osnovi Priloga II., uzimajući u obzir posebna svojstva dotičnih područja, uključujući uvjete tla i klimatske uvjete, postojeće sustave poljoprivredne proizvodnje, korištenje zemljišta, plodored, uzgojne metode i strukture poljoprivrednih gospodarstava.

S obzirom na:

- činjenicu dugotrajnih i nedovršenih postupaka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa
- karakteristične odnose suvlasništva u nekim dijelovima Republike Hrvatske poput dijelova Sjeverne Hrvatske i Panonske Hrvatske te većih dijelova Jadranske Hrvatske
- činjenicu da je ARKOD evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta, a ne zamjena za katastar ili evidencija podataka o vlasništvu i/ili suvlasništvu
- zapuštanje dijelova poljoprivrednog zemljišta za koje je karakterističan velik broj suvlasnika od kojih je dio nepoznatog prebivališta ili boravišta
- postojanje značajnih površina poljoprivrednog zemljišta u suvlasništvu države i privatnih osoba, a postupci za razvrgnuće suvlasničke zajednice su uglavnom dugotrajni i zahtijevaju određena financijska sredstva te dodatnu financijsku pomoć jedinicama lokalne samouprave nižeg indeksa razvijenosti
- povećani rizik širenje bolesti sa zapuštenih poljoprivrednih površina te negativan utjecaj na okoliš, bioraznolikost i ekosustave
- rast cijena poljoprivrednih inputa koji dovode do nemogućnosti nabave stočne hrane za dio stočara, osobito u sektoru malog gospodarstva, a koji nemaju dovoljno poljoprivrednog zemljišta
- potrebu povećanja poljoprivredne proizvodnje osobito u svjetlu agresije Rusije na Ukrajinu koja dovodi do poremećaja u lancima opskrbe hranom,

a imajući u vidu iskustva zlouporabe mogućnosti upisa u ARKOD bez pravne osnove u razdoblju do 2017. godine, ovim se preporučuje Agenciji za plaćanja, na zahtjev poljoprivrednika, upis poljoprivrednih površina u ARKOD za koje poljoprivrednik prilaže:

1. potvrdu jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) kojom se daje suglasnost za korištenje poljoprivrednog zemljišta čiji je suvlasnik Republika Hrvatska pri čemu navedeno poljoprivredno zemljište nije u odobrenom Programu raspolaganja, a poljoprivrednik na kojeg potvrda glasi ima prebivalište/sjedište u toj ili susjednoj jedinici lokalne samouprave
2. potvrdu JLS kojom se potvrđuje da poljoprivrednik koji je upisan u zemljišnim knjigama ili katastru kao suvlasnik navedenog zemljišta to zemljište koristi više od pet godina i da su ostali suvlasnici koji su upisani u zemljišnim knjigama i/ili katastru nepoznati, nepoznatog prebivališta i/ili boravišta te da u razdoblju od pet godina nitko od suvlasnika nije vodio postupke kojima se osporava korištenje/posjed/suvlasništvo zemljišta poljoprivredniku kojom JLS izdaje potvrdu
3. potvrdu barem jednog od suvlasnika upisanog u zemljišnim knjigama i/ili katastru kojom daje suglasnost za korištenje poljoprivrednog zemljišta poljoprivredniku koji je suvlasnik toga zemljišta
4. presliku pravomoćne odluke o naknadi za oduzetu imovinu ili potvrdu nadležnog javnopravnog tijela da se za poljoprivredno zemljište koje je predmet evidentiranja u ARKOD sustav vodi postupak prema Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (NN, br. 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 34/01, 65/01, 118/01, 80/02, 81/02, 98/19) ili potvrdu ovlaštenika naknade za oduzetu imovinu kojom daje suglasnost poljoprivredniku za korištenje poljoprivrednog zemljišta
5. potvrda JLS da poljoprivrednik koristi zemljište u vlasništvu države po isteklom ugovoru o zakupu, koncesiji, dugogodišnjem zakupu i/ili sličnom obliku raspolaganja i da za zemljište JLS nije provela javni natječaj za zakup zemljišta u vlasništvu države
6. Odluka javnog šumoposjednika Hrvatske šume d.o.o. o davanju u kratkoročni zakup šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu pašarenja, pod uvjetom dostavljanja ugovora o kratkoročnom zakupu po ostavljenom roku iz Odluke.

Nije dopušteno podizanje novih trajnih nasada, građenje trajnih i/ili privremenih objekata, promjena načina korištenja zemljišta, parcelacija i sl. na poljoprivrednom zemljištu i šumskom zemljištu u vlasništvu/suvlasništvu države koje se na temelju ove preporuke evidentira u ARKOD sustav.

Popis svih izdanih potvrda sve JLS dužne su objavljivati i redovito ažurirati na svojoj web stranici kao i na oglasnoj ploči te o istom bez odgode, izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede.

Ukoliko neka pravna ili fizička osoba obavijesti JLS da osporava izdanu potvrdu, JLS je o istome bez odgode, dužna obavijestiti Agenciju za plaćanja i Ministarstvo poljoprivrede uz dostavu zaprimljene obavijesti. Pri tome, ukoliko se utvrdi da je pravna ili fizička osoba vlasnik ili suvlasnik zemljišta koje se koristi na temelju potvrde koju je izdala JLS, osoba je dužna takvo poljoprivredno zemljište koristiti/održavati u skladu s propisima.

Potvrde navedene u ovoj preporuci izdaju se na rok od jedne godine od dana izdavanja.